

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**The Factors Affecting Implementation of Competency-Based Curriculum
Policy in Schools Under the Office of the Basic Education Commission**

นรากร มั่นแก้ว, ดลนภา มั่นแก้ว,
น้ำฝน แสงอรุณ, จิรภัทร สิงห์มนต์ และ ณัฐกานต์ ประจันบาน
มหาวิทยาลัยนเรศวร

**Narakorn Mankaew, Donnapa Mankaew,
Namfon Sangarun, Chiraphat Singmon and Nattakan Prachanban**
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: narakornmk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา
ระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน 2) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐาน
สมรรถนะในโรงเรียน และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะใน
โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1
และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่
แบบสอบถาม มีลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การ
ดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3)
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการ
ดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .651 ถึง .791 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านรูปแบบวิธีการสอน ($\beta = 0.49$) ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร
และการนิเทศ ($\beta = 0.16$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\beta = 0.30$) ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบาย
หลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สามารถทำนายการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะใน
โรงเรียน ได้ร้อยละ 70.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เขียนสมการทำนายได้ดังนี้

* วันที่รับบทความ : 30 กันยายน 2567; วันแก้ไขบทความ 11 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 14 ตุลาคม 2567

$$\text{สมการรูปทั่วไป} \quad \hat{Y} = 1.13 + 0.38X_1 + 0.11X_2 + 0.26X_5$$

$$\text{สมการรูปมาตรฐาน} \quad \hat{Z} = 0.49X_1 + 0.16X_2 + 0.30X_5$$

คำสำคัญ: หลักสูตรฐานสมรรถนะ; โรงเรียน; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This correlational research study aimed to 1) examine the implementation level of competency-based curriculum policy in schools, 2) investigate the levels of factors influencing the implementation of competency-based curriculum policy in schools, 3) analyze the relationship between factors affecting the implementation of competency-based curriculum policy in schools and the actual implementation and 4) develop a predictive equation for the implementation of competency-based curriculum policy in schools. The sample comprised educational personnel from Tak Primary Educational Service Area Office 1 and Tak Secondary Educational Service Area Office, selected through multi-stage random sampling. The research instrument was a 36-item questionnaire employing a 5-point rating scale. Data analysis utilized mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis. Research findings revealed that 1) The overall implementation of competency-based curriculum policy in schools was at the highest level. 2) Factors influencing the implementation of competency-based curriculum policy in schools were also at the highest level overall. 3) The relationship between factors affecting the implementation of competency-based curriculum policy in schools and the actual implementation showed correlation coefficients ranging from .651 to .791, with statistical significance at the .01 level. 4) Teaching methods ($\beta = 0.49$), administrative support and supervision ($\beta = 0.16$), and assessment and evaluation ($\beta = 0.30$) significantly influenced the implementation of competency-based curriculum policy in schools. These factors collectively accounted for 70.40% of the variance in the implementation of competency-based curriculum policy in schools, with statistical significance at the .05 level. The predictive equation was formulated as follows:

$$\text{The general form is } \hat{Y} = 1.13 + 0.38X_1 + 0.11X_2 + 0.26X_5.$$

$$\text{The standard form is } \hat{Z} = 0.49X_1 + 0.16X_2 + 0.30X_5.$$

Keywords: Competency-based curriculum; School; The Office of the Basic Education Commission

บทนำ

การศึกษาไทยมีเป้าหมายในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสาระมาตรฐานและตัวชี้วัด อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการพัฒนากำลังคน จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน หากผู้เรียนได้รับการกระตุ้นสมรรถนะ หรือเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริม จะส่งผลทำให้มีความสามารถสูงขึ้น ดังนั้น หลายประเทศจึงจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ โดยผ่านระบบหลักสูตรฐาน

สมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน ซึ่งประเทศไทยกำลังดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องเน้นสมรรถนะของผู้เรียนมากขึ้น การนำสมรรถนะมาเป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยกำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับขั้นพื้นฐาน คือก้าวสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยรวมได้ รวมไปถึงการสอนที่เน้นการประยุกต์ใช้องค์ความรู้และทักษะต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ประเสริฐสิน และคณะ, 2564 : 16-39) ในทางเดียวกัน Hassanein (2021 : 3-21) อธิบายถึงความสำคัญของสมรรถนะไว้ว่า ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของวิธีการสอน จากการสอนที่เน้นระยะเวลา (Time-Based) มาเป็นการสอนที่เน้นสมรรถนะหรือผลลัพธ์ (Competency-Based/Outcome-Based) ถือเป็นการให้ความสำคัญกับความรู้ ทักษะ คุณค่าและพฤติกรรมที่สำคัญจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน โดยอาศัยองค์ความรู้ความสามารถต่างๆ เหล่านั้น ในการเรียนขั้นสูงหรือการทำวิชาชีพเฉพาะต่างๆ ในตลาดแรงงาน สอดคล้องกับทัศนะของ Fuchs K. (2022) อธิบายถึงความสำคัญของสมรรถนะไว้ว่า ตลาดแรงงานในยุคปัจจุบันมีความต้องการที่มากกว่าความรู้ตามคุณวุฒิพื้นฐาน (the basis of degree) ดังนั้น ตลาดแรงงานจึงมีความต้องการคนที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือเสนอทางแก้ปัญหาได้ กล่าวคือ คนที่สามารถปฏิบัติงานได้ผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ต้องการมากกว่าคนที่มีเพียงความรู้มาก Barman (2011 : 7-15) ได้กล่าวว่า ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคปัจจุบัน ผู้เรียนจำนวนมากจบการศึกษาไปโดยไร้ซึ่งความสามารถและทักษะจำเป็นต่อการทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานของจริง เป็นเหตุผลว่าทำไมสมรรถนะจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนและการทำงาน ดังนั้น จะเห็นว่าสมรรถนะถูกพูดถึงในแวดวงการศึกษาทุกระดับว่าเป็นความสามารถในการพัฒนากำลังคนสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะประเทศไทย ที่มีกรนำ “ฐานสมรรถนะ” เข้ามาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเตรียมพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะในอนาคตอันใกล้

การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก การออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้จะมีการกำหนดเกณฑ์ ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ หลักสูตรที่เรียกว่าหลักสูตรเกณฑ์ความสามารถจัดทำขึ้นเพื่อประกันว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับหนึ่ง ๆ จะมีทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เป็นหลักสูตรที่ไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีความเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติ และค่านิยม อันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และอนาคตของผู้เรียนในอนาคต หลักสูตรนี้มีโครงสร้างให้เห็นถึงเกณฑ์ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละระดับการศึกษา และในแต่ละระดับชั้น ทักษะและความสามารถจะถูกกำหนดให้มีความต่อเนื่องกัน โดยใช้ทักษะและความสามารถที่มีในแต่ละระดับเป็นฐานสำหรับเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในระดับต่อไป หลักสูตรฐานสมรรถนะมีลักษณะ

สำคัญดังนี้ 1) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะสำคัญให้เกิดกับผู้เรียน โดยมีการกำหนดสมรรถนะหลักที่เหมาะสมแต่ละช่วงชั้นที่ครูจะนำไปใช้เป็นหลักในการกำหนดจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล 2) เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจนเกิดเป็นทักษะ มากกว่าการเรียนรู้เนื้อหาทฤษฎี และต้องสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ 3) เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความสามารถของผู้เรียนได้ตลอดเวลา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564 : 8-10)

ปัจจุบันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ในขณะที่การศึกษายังมีการสอนที่เน้นความรู้ความจำ การสอนเนื้อหาจำนวนมาก ซึ่งอาจไม่จำเป็นหรือไม่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน ทำให้ไม่เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ และไม่เอื้อต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังคงมีภาระงานและระยะเวลาที่ต้องใช้ในการสอนตามตัวชี้วัดค่อนข้างมาก (อัครา ประเสริฐสิน และคณะ, 2564 : 16-31) ในขณะเดียวกัน การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าต่างๆ ส่งผลต่อธรรมชาติของความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงาน ซึ่งมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเมื่อมีความเกี่ยวข้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ (Choudaha, 2008 อ้างถึงใน Barman, 2011 : 7-15) สอดคล้องกับ Fuchs K. (2022 : 2-3) อธิบายสถานการณ์ในปัจจุบันว่า อาชีพแห่งอนาคตอาจยังไม่ปรากฏหรือกำเนิดขึ้น อีกทั้ง ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ดังนั้น รูปแบบกลวิธีการสอนแบบดั้งเดิม ในการพัฒนาองค์ความรู้อาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการหรือความมุ่งหมายของโลกแห่งอนาคตอีกต่อไป เช่นนั้น การให้ความสำคัญต่อสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งให้ความสำคัญกับความรู้ ทักษะ คุณค่าและพฤติกรรม ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการผลิตแรงงานและกำลังคน กลายมาเป็นวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศในหลายๆ ประเทศ (Hassanein, 2021 : 3-21) อย่างไรก็ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มีการใช้ในปัจจุบันขาดความสอดคล้องกับสภาพบริบทสังคมไทยหรือความเป็นสากล มีเนื้อหา รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเดิม มีรายวิชาเรียนมากและบางรายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่น เน้นการเรียนด้านวิชาการหรือทฤษฎีมากเกินไป ตลอดจนมีโครงสร้างเวลาแต่ละรายวิชามากเกินไป (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2560 : 3) นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562 : 2) อธิบายปัญหาที่แสดงถึงความด้อยคุณภาพของการศึกษาและระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ความด้อยคุณภาพของผู้เรียนทั้งในระดับชาติและนานาชาติที่มีคุณภาพต่ำลงจนน่าวิตก รวมทั้งขีดความสามารถในการแข่งขันที่อยู่ในระดับต่ำไม่ได้มาตรฐานสากล

สรุปได้ว่า สภาพและปัญหาที่ทำให้เด็กไทยด้อยคุณภาพมีหลายประการ ความด้อยคุณภาพของนักเรียนมีสาเหตุและปัจจัยหลายประการไม่ว่าจะเป็นครู ผู้เรียน ผู้บริหารและนโยบาย การบริหาร จัดการทั้งด้านกายภาพ งบประมาณ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก และสวัสดิการ อีกทั้งผู้ปกครอง ชุมชน นโยบาย และการบริหารการศึกษาระดับท้องถิ่นต่างก็ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู นอกจากนี้รัฐและนโยบายระดับชาติ ซึ่งเป็นระบบใหญ่ที่ดูเหมือนห่างไกลจากตัวครูและนักเรียน ล้วนส่งผลกระทบต่อครูและนักเรียนเช่นเดียวกัน ดังนั้น ความด้อยคุณภาพของนักเรียนมีผลมาจากความสัมพันธ์กันระหว่างบริบทต่าง ๆ

จากความสำคัญตามที่กล่าวมา ผู้วิจัยตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะ จึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน กับ การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

จากการสังเคราะห์แนวความคิดของนักวิชาการหลายท่าน โดยพิจารณาเลือกงานวิจัยจากในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน จากงานวิจัย จำนวน 40 เรื่อง โดยพิจารณาคัดเลือกปัจจัยที่มีความถี่ จำนวน 10 ข้อขึ้นไป มาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ และได้กำหนดชื่อปัจจัยให้มีความครอบคลุมของปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน จึงได้ปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการทำงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) รูปแบบวิธีการสอน 2) การสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ 3) ความสามารถของครู 4) งบประมาณและทรัพยากร และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามอัตราส่วน 1:20 ตามแนวคิดของ Hair et al. (2010 : 172) เพื่อให้มั่นใจในความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multiple-stage sampling) โดยได้ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย ได้เขตตรวจราชการที่ 17 ประกอบด้วย ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ จากนั้นได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) จากเขตตรวจราชการดังกล่าว โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้ประกอบไปด้วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การสร้างและหาคุนภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหลักสูตรฐานสมรรถนะ
2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน และส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน จำนวนทั้งหมด 36 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 3 คน ด้านการวัดผลและประเมินผล 1 คน และด้านวิจัยและสถิติ 1 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของคอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ส่งหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) ให้กลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยดำเนินการติดตามผ่านช่องทางการติดต่อต่าง ๆ ซึ่งได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

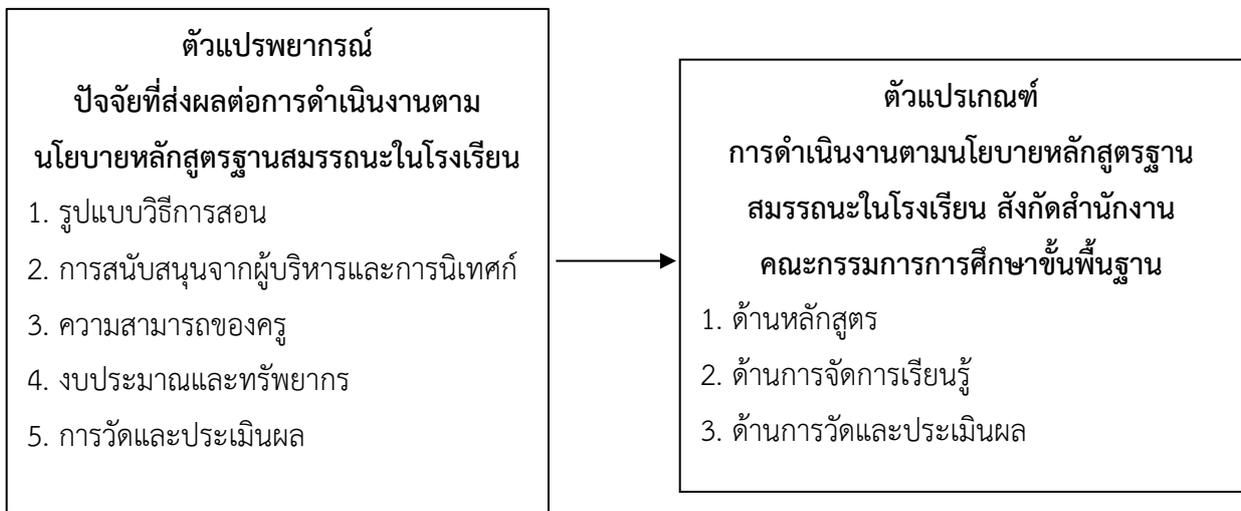
2. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2554 : 198)

3. การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2554 : 198)

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Multiple Correlation) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสัมพันธ์

5. การสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise Regression Analysis

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงานตามนโยบาย
ด้านหลักสูตร	4.32	0.44	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.37	0.46	มากที่สุด
ด้านการประเมินผล	4.32	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.34	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.46) รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.44) และด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.49)

2. ผลการศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัจจัย
ด้านรูปแบบวิธีการสอน	4.37	0.56	มากที่สุด
ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศก์	4.29	0.58	มากที่สุด
ด้านความสามารถของครู	4.40	0.56	มากที่สุด
ด้านงบประมาณและทรัพยากร	4.33	0.51	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล	4.38	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.35	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.56) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.50) ปัจจัยด้านรูปแบบวิธีการสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.56) และปัจจัยด้านงบประมาณและทรัพยากร ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.56)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน กับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	X1	X2	X3	X4	X5	Y
ด้านรูปแบบวิธีการสอน (X1)	-	.644*	.812*	.693*	.681*	.791*
ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศก์ (X2)		-	.577*	.793*	.609*	.651*
ด้านความสามารถของครู (X3)			-	.670*	.703*	.737*
ด้านงบประมาณและทรัพยากร (X4)				-	.780*	.683*
ด้านการวัดและประเมินผล (X5)					-	.726*
การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน (Y)						-

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน มีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง .651 ถึง .791 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ ด้านรูปแบบวิธีการสอน (X1) กับด้านความสามารถของครู (X3) รองลงมาคือด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศก์ (X2) กับด้านงบประมาณและทรัพยากร (X4) และด้านงบประมาณและทรัพยากร (X4) กับด้านการวัดและประเมินผล (X5) และด้านรูปแบบวิธีการสอน (X1) กับด้านงบประมาณและทรัพยากร (X4) และด้านความสามารถของครู (X3) กับด้านงบประมาณและทรัพยากร (X4) ตามลำดับ

4. การสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	1.13	0.15		7.34*	.000
ด้านรูปแบบวิธีการสอน (X ₁)	0.38	0.04	0.49	8.44*	.000
ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศก์ (X ₂)	0.11	0.04	0.16	2.90*	.004
ด้านการวัดและประเมินผล (X ₅)	0.26	0.05	0.30	5.37*	.000
R = 0.839, R ² = 0.704, F = 155.293, P = .000					

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านรูปแบบวิธีการสอน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ และด้านการวัดและประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า F = 155.293 และ P = .000 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.839 สามารถทำนายได้ร้อยละ 70.40 เขียนสมการทำนายได้ดังนี้

สมการรูปทั่วไป $\hat{Y} = 1.13 + 0.38X_1 + 0.11X_2 + 0.26X_5$

สมการรูปมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.49X_1 + 0.16X_2 + 0.30X_5$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างจริงจัง ทั้งการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวีทนา สงวนรัตน์ (2564 : 362) ที่กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู โดยการจัดอบรม สัมมนา เพื่อให้เข้าใจมากขึ้นและมีการทดลองปฏิบัติจริงเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการปรับลดรายวิชาที่ซ้ำซ้อนกัน ใช้สมรรถนะเป็นฐานโดยบูรณาการเป็นสหวิชา และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ไชยลังการ (2558 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า การสร้างความตระหนักแก่ครูผู้สอน ผู้บริหาร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของหลักสูตร จะทำให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. การศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านรูปแบบวิธีการสอน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ ด้านความสามารถของครู ด้านงบประมาณและทรัพยากร และด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ตั้งแต่ความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในแนวคิดของหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นอย่างดี และมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ ทั้งนี้ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ และจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงพล เทพคำ (2557 : 10) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นผู้มีอิทธิพลในการสร้างแรงบันดาลใจและศรัทธาต่อครูโดยตรง รวมไปถึงการบริหารงบประมาณอย่างยุติธรรมและโปร่งใส (Adegbemile, O., 2011 : 17-18) ครูต้องมีทักษะในการพัฒนาวิชาชีพ ทักษะการบริหารห้องเรียน ทักษะ

การทำบทเรียนสอดคล้องกับชีวิตจริง รวมถึงทักษะการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายของเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (สมพร บัวกล้าธนกิจ และคณะ, 2562 : 54-58)

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะใน โรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านรูปแบบวิธีการสอนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะใน โรงเรียน รองลงมา คือ ด้านความสามารถของครูกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะใน โรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยการพัฒนาทั้งสามด้านนี้ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เกิดระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของ ผู้เรียนอย่างแท้จริง รูปแบบการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ความสามารถของครูจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและการ ประเมินผล และการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการ สอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับ Tichnor-Wagner et al., (2018 : 42-44) ที่ได้ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่าง ๆ พบว่า เมื่อครูมีความมุ่งมั่นในการนำหลักสูตรไป ใช้ แรงจูงใจในการนำหลักสูตรไปใช้และความกระตือรือร้นที่จะลงมือทำก็จะเกิดขึ้น และสิ่งนั้นจะส่งผลให้ครูมี ความเชื่อว่าจะเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ไปในทางที่ดีและทำให้นักเรียน บรรลุผลลัพท์ได้ ครูก็จะเริ่มปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตน

4. การสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยสามารถ พยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยปัจจัยด้านรูปแบบวิธีการสอน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ และด้าน การวัดและประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถทำนายได้ ร้อยละ 70.40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐาน สมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ Tichnor-Wagner et al., (2018 : 34-41) ที่ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่าง ๆ พบว่า หากผู้บริหาร

ให้การสนับสนุนในการนำหลักสูตรไปใช้ จะทำให้ครูมีความเข้าใจในหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ให้ตรงกับผลลัพธ์ที่นักเรียนควรได้รับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เช่น การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ

1.2. การศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบวิธีการสอน การสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ ความสามารถของครู งบประมาณและทรัพยากร ตลอดจนการวัดและประเมินผล มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ดังนั้น ควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเข้าใจในแนวคิดของหลักสูตรฐานสมรรถนะ และพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ อาทิ การปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวคิดฐานสมรรถนะ เป็นต้น

1.3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนกับการดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวก ดังนั้น การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยการพัฒนาปัจจัยด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.4. การสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบวิธีการสอน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ และด้านการวัดและประเมินผล สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของ

การดำเนินงานได้ ดังนั้น ควรพัฒนารูปแบบวิธีการสอน กระบวนการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ และการวัดและประเมินผลอยู่เสมอ เช่น การจัดอบรม การฝึกทักษะการนิเทศของผู้นิเทศ การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้

2.2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ

2.3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านรูปแบบวิธีการสอน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและการนิเทศ และด้านการวัดและประเมินผลกับคุณภาพของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2560). *ประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องผ่านทางไลน์ กอปศ. และการประชุมรับฟังความเห็น*. รายงานการประมวลความคิดเห็นจากการประชุม. จังหวัดร้อยเอ็ด: คณะทำงานวางแผนจัดทำกรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในคณะกรรมการจัดการเรียนการสอน.

ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. บัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ทรงพล เทพคำ. (2557). *การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเหนือตอนบน*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด.เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมพร บัวกล้าธนกิจ และคณะ. (2562). *ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูผู้สอนในโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน* สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี*. 8 (1), 50-59.

สุวิทนา สงวนรัตน์ และชวน ภาวังกุล (2564). *หลักสูตรและการเรียนการสอนฐานสมรรถนะในสถานศึกษา*. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*. 22 (2), 351-364.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2567). *รายงานการศึกษากระบวนการและผลการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ*. กรุงเทพมหานคร: สกศ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร: สกศ.
- อัจฉรา ประเสริฐสิน, กมลทิพย์ ศรีหาเศษ และ อารีรัตน์ ลาวน้อย. (2564). แนวทางการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะในศตวรรษที่ 21. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 27 (2), 16-31.
- Adegbemile, Oluwadare. (2011). "Principals' Competency Needs for Effective Schools' Administration in Nigeria". *Journal of Education and Practice*. 2, 4, 17-18
- Barman, A., Konwar, J., (2011). *Competency Based Curriculum in Higher Education: A Necessity Grounded by Globalization*. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. (3) 6, 7-15.
- Fuchs K, (2022). The importance of competency development in higher education: Letting go of rote learning. *Frontiers in Education*. 7:1004876. Doi:10.3389/educ.2022.1004876
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.). Pearson: New York.
- Hassanein O. H. S., (2021). Investigating Competency-Based Learning Implementation at the Northern Border University (NBU): A Descriptive Analytical Study. *Arab World English Journal*. 12 (2), 3-21.
- Tichnor-Wagner, A., Allen, D., Socol, A. R., Cohen-Vogel, L., Rutledge, S. A., & Xing, Q. W. (2018). *Studying Implementation within a Continuous Continuous-Improvement Process: What Happens When We Design with Adaptations in Mind?* *Teachers College Record*. 120 (5).